

Ἑλληνικό τό πρώτο άλφάβητο στόν κόσμο!

* Η ὁμιλία ἐκφωνήθηκε στίς 14 Ἰανουαρίου 2019
στήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν

Εφημερίς Ἑστία Ἰαν 23, 2019

Ἡ καταγωγή τῆς γλώσσης μας – Αποσπάσματα ἀπό ὁμιλία τοῦ τ. προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν Α. Κουνάδη

Ἡ ΠΡΟΒΛΗΘΕΙΣΑ τόν 18ο αἰῶνα ἄποψη, ὅτι ἡ Ἑλληνική γλῶσσα ἀνήκει στήν Ἰνδοευρωπαϊκή οἰκογένεια γλωσσῶν, καθώς καί ἡ ἄποψη ὅτι τό Ἑλληνικό ἄλφάβητο εἶναι Φοινικοσημιτικῆς προελεύσεως ἀπετέλεσαν ἀντικείμενα συνεχιζομένων μέχρι σήμερα ἐντόνων συζητήσεων καί ἀμφισβητήσεων. Δύο θέματα, τά ὅποια δέν πρέπει νά ἀφήνουν ἀδιάφορο κανένα Ἕλληνα, ἀφοῦ τό ὑψίστης σημασίας ἀγαθό τῆς πολιτισμικῆς μας κληρονομιάς, ἡ Ἑλληνική γλῶσσα, προφορική καί γραπτή, ἀρρήκτως συνδεδεμένη μέ τήν ταυτότητα, τήν συνέχεια, τήν ἐπιβίωση καί τήν προοπτική τοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἶναι ὑπόθεση ὄλων μας. Βεβαίως καί τοῦ ὁμιλοῦντος, λόγω τῆς μακρόχρονης ἐνασχόλησής μου μέ τήν Ἐκπαίδευση καί τήν συναφή ἀρθρογραφία μου, μέ τήν ὁποία ἐστηλίτευσα τίς ὀλέθριες νομοθετικές παρεμβάσεις στή γλῶσσα μας, μέ τόν ψευδεπίγραφο χαρακτηρισμό ὡς Ἐκπαιδευτικῶν Μεταρρυθμίσεων. Δεδομένου ὅτι τά δύο αὐτά θέματα εἶναι διεπιστημονικοῦ χαρακτήρα καί μάλιστα ἀντικείμενο πολλῶν διαφορετικῶν ἐπιστημῶν, ἡ ἐν προκειμένῳ προσπάθειά μου εἶναι νά παρουσιάσω αὐθεντικές γνώμες γλωσσολόγων, ἀρχαιολόγων, ἱστορικῶν, ἀνθρωπολόγων, παλαιοντολόγων, ὥστε νά χυθεῖ περισσότερο φῶς στά δύο αὐτά περίπλοκα καί σκοτεινά ἀκόμη θέματα, βάσει καί τῶν νεοτέρων εὐρημάτων καί τῶν ἐξελίξεων στήν ἀνθρώπινη ἀρχαιογενετική (αDNA) καί τήν πληθυσμιακή γενετική. Ἐξελίξεων, οἱ ὁποῖες ἀνέτρεψαν ἢ καί ἐπιβεβαίωσαν προγενέστερες ὑποθέσεις.

Στόν Κρατύλο τοῦ Πλάτωνος πού ἀποτελεῖ διάλογο γιά τήν ὀρθότητα τῶν ὀνομάτων μέ συνομιλητές τόν Ἐρμογένη, τόν φιλόσοφο-μαθηματικό Κρατύλο (ἰδρυτή φιλοσοφικῆς σχολῆς τόν 5ο π.Χ. αἰ.) καί τόν Σωκράτη, βρίσκονται οἱ ἀπαρχές τῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας σ' ὅ,τι ἀφορᾷ ὀνόματα βαρβάρων (δηλ. ἄλλοεθνῶν) καί τῆς συγκριτικῆς μεθόδου (ὅσον ἀφορᾷ τίς διαλέκτους τῆς Ἑλληνικῆς, π.χ. Αἰολικῆς, Δωρικῆς, Ἴωνικῆς, Ἀττικῆς κ.λπ.), καθώς καί οἱ ἀπαρχές τῆς Ἑτυμολογίας γιά τό πῶς καθορίζεται ἡ ὀρθή ὀνοματοθέτηση (ὀνοματοδοσία) τῶν λέξεων (ὀνομάτων), φύσει ἢ νόμῳ. Σύμφωνα μέ τόν φύσει καθορισμό (κατά τόν Κρατύλο), ὑπάρχει συμφωνία μεταξύ ὀνόματος (λέξεως) καί τοῦ ἐννοιολογικοῦ περιεχομένου του ἐτυμολογικῶς (δηλ. μεταξύ σημαίνοντος καί σημαινομένου), ἐνῶ σύμφωνα μέ τόν νόμο καθορισμό τῶν ὀνομάτων (λέξεων) ἡ ὀνοματοθέτηση εἶναι συμβατική. Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα εἶναι κατ' ἐξοχήν ἐννοιολογική ἢ νοηματική, δηλαδή ὑπάρχει αἰτιώδης σχέση μεταξύ ὀνομάτων-λέξεων καί τῆς ἐτυμολογικῆς σημασίας τους. Κατά τόν Πλάτωνα (Κρατύλος, 435-436) «ὅς ἂν τά ὀνόματα ἐπίσταται, ἐπίσταται καί τά πράγματα». Πρῶτος ὁ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς (1ος π.Χ. αἰ.) στό ἔργο του «Περί συνθέσεων ὀνομάτων» θεωρεῖ τόν Πλάτωνα θεμελιωτή τῆς Ἑτυμολογίας γράφοντας: «Τόν ὑπέρ ἐτυμολογίας λόγον πρῶτος εἰσήγαγε Πλάτων πολλαχῆ μέν καί ἄλλοι, μάλιστα δέ ἐν τῷ Κρατύλῳ...». Γιά τήν ἀξία τῆς νοηματικῆς ιδιότητας τῶν ὀνομάτων ὁ Ἀριστοτέλης ἐπισημαίνει: «Ὁ λόγος, ἐάν μή δηλοῖ, οὐ ποιήσει τό ἑαυτοῦ ἔργον.» (Τέχνη ρητορική Γ. 2149), στή συνέχεια δέ ἐξάγει τήν Ἑλληνική μέ τήν φράσιν: «Τό Ἑλληνίζειν ἐστίν τό ὀρθῶς ὀνομάζειν.» (Τέχνη ρητορική Γ. 4.1407).

Ἀλλά καί στούς νεώτερους χρόνους ὁ Γερμανός φιλόσοφος-φυσικός Βένερ Χάιζενμπεργκ (Βραβεῖο Νομπέλ 1932) εἶχε δηλώσει: «Ἡ θητεία στήν ἀρχαία Ἑλληνική γλῶσσα ὑπῆρξε ἡ σπουδαιότερη πνευματική μου ἄσκηση. Στή γλῶσσα αὐτή ὑπάρχει ἡ πληρέστερη ἀντιστοιχία ἀνάμεσα στήν λέξη καί τό ἐννοιολογικό περιεχόμενο...». Ἄν τό πρώτο ἄλφάβητο (ἀκριβέστερα σύστημα γραφῆς) εἶναι Σημιτικοφοινικικό καί ἂν οἱ Φοίνικες (κλάδος σημιτικῆς φυλῆς πού διακρίθηκε στήν ναυτιλία καί στό ἐμπόριο) τό πήραν ἀπό τοὺς Ἑβραίους καί τό μετέδωσαν στοὺς Ἕλληνες, ἔχει γίνει ἀντικείμενο πολλῶν συζητήσεων καί ἀμφισβητήσεων. Συναφή θέματα πρὸς διερεύνηση εἶναι τό πότε οἱ Φοίνικες μετανάστες ἐγκαταστάθηκαν στή Φοινίκη καί ποιές οἱ ἀρχαιότερες ἐπιγραφές ἢ γραπτά κείμενα τοῦ Φοινικικοῦ πολιτισμοῦ. Γιά τήν ὑπάρχουσα ἄποψη περί τῆς καταγωγῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἄλφαβήτου ἀπό τά «φοινικικά γράμματα», δηλαδή ἀπό τό φοινικικό οὐσιαστικῶς «Συλλαβᾶριο», ἀξίζει νά παρατηρηθεῖ ὅτι τήν ἄποψη αὐτή οἱ «Φοινικιστές» ἐστήριξαν κυρίως στή γνωστή ρήση τοῦ Ἡρόδοτου: «Οἱ Φοίνικες ...εἰσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καί δὴ καί γράμματα, οὐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλήσι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν...». Δηλαδή ὁ Ἡρόδοτος διατυπώνει τοῦτο μέ ἐπιφύλαξη (ὡς ἐμοὶ δοκεῖ), ἀναφερόμενος ἀορίστως σέ γράμματα καί ὄχι στά γράμματα συγκεκριμένης γραφῆς. Μέ τήν ἄποψη ὅμως τοῦ Ἡρόδοτου δέν συμφωνεῖ ὁ ἱστορικός Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (Ε 74), ὁ ὁποῖος διευκρινίζει ὅτι τά λεγόμενα «Φοινικία γράμματα» δέν εἶναι ἐφευρέσεις τῶν Φοινίκων ἀλλά διασκευὴ ἄλλων γραμμάτων, δηλαδή τῶν Ἑλληνικῶν-Κρητικῶν, δηλώνοντας: «φασὶ τοὺς Φοίνικας οὐκ ἐξ ἀρχῆς εὐρεῖν, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν γραμμάτων μεταθεῖναι μόνον...». Ἄς σημειωθεῖ ὅτι οἱ Φοίνικες, ὅπως φαίνεται ἀπό διάφορες ἱστορικές πηγές, ἐγκατεστάθηκαν στήν Φοινίκη (σημερινός Λίβανος καί ἐν μέρει Συρία) ἀναμειχθέντες μέ τοὺς αὐτόχθονες Χαναανίτες μεταξύ 1.200 καί 1.100 π.Χ. Γραπτά κείμενα ἢ ἐπιγραφές γιά τόν Φοινικικό πολιτισμό δέν ἔχουν εὐρεθεῖ μέχρι σήμερα.

Βάσει ἱστορικῶν δεδομένων, ἐπιγραφῶν καί πολλῶν ἀναφορῶν σέ (γνωστά) κείμενα ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, ἔχει γίνει δεκτό ἀπό τήν διεθνή ἐπιστημονική κοινότητα ὅτι ἡ Ἑλληνική (ἄλφαβητική) γραφή ὑπῆρχε πιθανότατα πρὶν ἀπό τήν ἐποχὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. (Δέν ἐννοοῦμε τήν Γραμμικὴ Α' ἢ Β' οὔτε βεβαίως τήν ἀρχαιότερη Κρητικὴ μέσω ἰδεογραμμάτων ἱερογλυφικῆς γραφῆς.) Ὡστόσο, ἡ Ἑλληνική (ἄλφαβητική) γραφή φαίνεται ὅτι βάσει ἱστορικῶν πηγῶν ὑπῆρχε πρὶν ἀπό τοὺς χρόνους τοῦ Ὀμήρου. Π.χ. στήν Ἰλιάδα (περιγράφουσα τόν Τρωϊκὸ Πόλεμο) ὁ Ὀμηρος, ἀναφερόμενος στόν Βελλερεφόντη, γράφει «σήματα λυγρά γράψας ἐν πίνακι πτυκτῶ θυμοφθόρα πολλά». (Ἐπιστολὴ Προΐτου πρὸς τόν πενθερό του, τόν Ἰοβάτη. Ζ 169.) Ἐπίσης ὁ Ὀμηρος κατὰ τόν φιλόσοφο καί ἱστορικό Πορφύριο (3ος μ.Χ. αἰ.) ἔγραψε τήν Ἰλιάδα «οὐχ ἅμα, οὐδέ κατὰ τό συνεχές, καθάπερ σύγκεινται, ἀλλ' αὐτὸς μέν ἐκάστην ῥαψωδίαν γράψας καί ἐπιδειξάμενος ἐν τῷ περινοστεῖν τὰς πόλεις τροφῆς ἕνεκεν ἀπέλιπεν...» (Λεξικό Σούδα ἢ Σουίδα).

Ὁ Μιστριώτης ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἀπολλόδωρος (180-110 π.Χ.) μᾶς γνωρίζει ὅτι ὁ Οἶαξ, κατὰ τόν Τρωϊκὸ Πόλεμο, ἔγραψε τήν εἴδηση τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ Παλαμήδη, ἐπάνω σέ πηδάλιο, τό ὁποῖον τά θαλάσσια κύματα μετέφεραν στόν πατέρα τους τόν Ναύπλιο.

Ένδιαφέρουσα είναι η Έπιστημονική Ανακοίνωση των Ελλήνων έρευνητών Σταύρου Παπαμαρινόπουλου και των συνεργατών του, την οποία παρουσίασα στην Δημόσια Συνεδρία της Ακαδημίας (19/10/2017) με τίτλο «Αστρονομικές Χρονολογήσεις του τέλους του Τρωϊκού Πολέμου και της επιστροφής του Όδυσσέα» (Πρακτικά Ακαδημίας, τ. 92 Α', 2017). Η Ανακοίνωση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το τέλος του Τρωϊκού Πολέμου χρονολογείται πρό του 1200 π.Χ. Η χρονολογία αυτή υποδηλοί την ύπαρξη γραφής κατά τους χρόνους του Τρωϊκού Πολέμου, ενόψει και των προεκτεθέντων από τον Όμηρο περί του Βελλερεφόντη και από τον Μιστριώτη – Απολλόδωρο για όσα αναφέρουν για τον Οΐακα. Εάν πράγματι υπήρχε γραφή πριν από το 1200 π.Χ., τα υποστηριζόμενα ότι δήθεν οι Έλληνες πήραν το σύστημα γραφής (Συλλαβάριο) από τους Φοίνικες κλονίζονται, στερούμενα αξιοπιστίας. Βεβαίως το ζήτημα αυτό παραμένει ανοικτό έλλειψει αποδείξεων, διότι οι υπάρχουσες ένδειξεις δεν αρκούν. Κατά τον Sir Arthur Evans «η γραφή της Κρήτης είναι η μήτηρ της Φοινικικής», ενώ κατά τον Ρενέ Ντυσσώ «Οι Φοίνικες είχαν παραλάβει πρωιμότερα το αλφάβητόν των παρά των Ελλήνων, οΐτινες είχαν διαμορφώσει τοϋτο εκ της Κρητο-Μυκηναϊκής γραφής». (Βλ. και Γκεόργκιεφ, Προβλήματα της Μινωικής Γλώσσας, Σόφια 1953.) Το Φοινικικό δεν είναι αλφάβητο, αλλά «Συλλαβάριο», χωρίς φωνήεντα, με 22 σύμφωνα και χωρίς τά σύμφωνα Ξ, Φ, Ψ του ελληνικού αλφάβητου. Αλλά και κατά το Κέντρο του Πανεπιστημίου Irvain TLG (Thesaurus Linguae Graecae), ο Κρητικός ιστορικός Δωσιάδης (συγγράψας την τοπική ιστορία της Κρήτης) αναφέρει ότι το αλφάβητο εϋρέθη από τους Κρήτας.

Ο Πλούταρχος (Προβλήματα 737) θεωρεί άφελη την άποψη ότι το γράμμα «άλφα» είναι Φοινικικό εκ του «Άλεφ» που ονόμαζαν τον βούν (θεωρούμενον πρώτον εκ των αναγκαίων.) Κατά το Μέγα Έτυμολογικό Λεξικό, το γράμμα «άλφα» προέρχεται εκ του ρήματος άλφω (= εύρισκω), διότι «πρώτον γάρ των άλλων στοιχείων εύρέθη.» Η κάθε πόλις-κράτος ή περιοχή στον αρχαϊκό ελληνικό κόσμο είχε το δικό της αλφάβητο, (με μικρές παραλλαγές από εκείνα των άλλων πόλεων.) Το σημερινό Έλληνικό αλφάβητο είναι το επικρατήσαν Ίωνικό, με 24 γράμματα, από το 403 π.Χ. επί άρχοντος Εϋκλείδου. Το Κορινθιακό, επίσης, διαθέτει 24 γράμματα, το Κρητικό 21, της Μιλήτου 24, το Χαλκιδικό 25, από το όποϊον προήλθε το σημερινό Λατινικό, μετά από προσαρμογή από τους κατοίκους του Λατίου της Ίταλίας, (οι όποϊοι, ως φαίνεται, τό παρέλαβαν από Έλληνες της Κύμης.) Από το Έλληνικό, επίσης, αλφάβητο προήλθαν τό Έτρουσκικό, τό Κυριλλικό, τό αρχαϊο Φρυγικό, τό αλφάβητο της Λυκίας, τό Λυδικό, τό Άρμενικό, τό Κοπτικό, τό Γοτθικό κ.λπ.

Πηγές για τίς άπαρχές της Έλληνικής γραφής υπάρχουν πολλές, μεταξύ των όποϊων: 1) Η πινακίδα του Δισπηλιού της Καστοριάς που έφερε σε φώς τό 1993 ο καθηγητής Γ. Χουρμουζιάδης, την όποϊαν αρχαιομέτρεις τόσο από τό Έρευνητικό Κέντρο «Δημόκριτος» όσο και του έξωτερικού χρονολόγησαν στο 5250 π.Χ. 2) «Τό Όστρακο στην Έρημονησίδα Γιούρα των Σποράδων», τό όποϊον εύρηκε ο αρχαιολόγος Άδάμ Σαμψών με Έλληνική έπιγραφή του 5500 π.Χ., στην όποϊα διακρίνονται εύκρινώς τά γράμματα Α Υ Δ χωρίς βεβαίως νά είναι γνωστή ή φωνητική τους αξία και 3) «Τό Όστρακο στην Περιοχή Πιλικάτα της Ίθάκης», χρονολογούμενο τό 2700 π.Χ., στο όποϊον υπάρχουν χαραγμένα συμβολικά σχήματα παρόμοια με αυτά των Γραμμικών Γραφών Α' και Β'. Έν προκειμένω, εύλογο τίθεται τό έρώτημα πώς είναι δυνατόν χιλιάδες στίχων των Όμηρικων Έπων νά διατηροϋνται και μεταφέρονται επί πολλούς αιώνες αναλλοίωτοι με θαυμαστή ακρίβεια. Γι' αυτό και ο Μιστριώτης στο έργο του «Ίστορία των Όμηρικων Έπων» (Τύποις Σακελλαρίου, Άθήνα 1903, έκδοση Β') αναφέρει: «Τό πολύμορφον και ή άστασία έν τη έκτάσει και συστολή φωνηέντων, οϋ δύναται τις άποδοϋναι τη έλλείψει της γραφής.» Ο καθηγητής Τζίμπερτ Χάιγκετ δηλώνει ότι ένα ποίημα όπως ή Ίλιάδα είναι άδύνατον νά είχε παραδοθει χωρίς γραφή (Η Κλασσική παράδοση, Έκδ. ΜΙΕΤ), ενώ ο διάσημος συγγραφέας Χόρστ Μπλάνκ (Έκδ. Παπαδήμα, σελ. 148) βεβαιώνει ότι: «Σήμερα ένα μεγάλο μέρος φιλολόγων κλείνει προς την υπόθεση ότι ή σύνταξη των Όμηρικων Έπων είχε ήδη καταστήσει άπαραίτητη την γραπτή παγίωση του κειμένου... οι ραψωδοί κουβαλοϋσαν μαζί τους τό γραπτό χειρόγραφο άντίτυπο τους.» Επίσης, ή Γαλλίδα Έλληνίστρια Ζακλίν Ντέ Ρομιγύ δηλώνει κατηγορηματικά: «Όμηρος και γραφή συνυπάρχουν.» (Γιατί ή Ελλάδα, Έκδ. Τό «Άστυ», σελ. 28.) Το δακτυλικό έξάμετρο στά Όμηρικά Έπη βασίζεται στην προσωδία (μακρά και βραχεία φωνήεντα, διπλά σύμφωνα, δίφθογοι κ.λπ.). Η άποψη ότι οι Φοίνικες δάνεισαν κάποια σύμφωνα και άμέσως οι Έλληνες έγραψαν όρθογραφημένα τά Έπη, δεν έχει ισχυρά έπιχειρήματα, όπως αναφέρει τό Λεξικό Σούδα ή Σουίδα (βλ. Φοινίκη πόλις).

Χαρακτηριστική είναι και ή αναφορά του Άμερικανού ιστορικού/φιλοσόφου, συντάκτη της παγκόσμιας ιστορίας πολιτισμοϋ, William Durant: «Οι Φοίνικες δεν ήσαν οι έφευρέται του αλφαβήτου, τό κυκλοφόρησαν μόνο από τόπο σε τόπο. Τό έπήραν από τους Κρήτες και τό μετέφεραν στην Τύρο, στην Σιδώνα, στην Βύβλο και άλλες πόλεις της Μεσογειού. Υπήρξαν οι “γυρολόγοι” και όχι οι έφευρέται του αλφαβήτου.» Ο αρχαιολόγος-έπιγραφικός Απόστολος Άρβανιτόπουλος είχε δηλώσει: «Τό αλφάβητο έπενόησαν και έφήρμοσαν οι Αρχαϊοι Έλληνες... έδώρισαν δε αυτό εις άπασαν την άνθρωπότητα ως κοινόν κτήμα αυτής.» Υπάρχουν αρκετές μαρτυρίες με κείμενα αρχαίων ιστορικών και συγγραφέων (μεταγενέστερα της έποχής του Όμήρου), τά όποϊα υποστηρίζουν ότι υπήρχε γραπτή Έλληνική γλώσσα (διάφορος της Γραμμικής Β') περί τό 1200 π.Χ., δηλαδή πριν από τό Φοινικικοσημιτικό Συλλαβάριο. Όστόσο, τεκμήρια (π.χ. έπιγραφές) για την ύπαρξη Έλληνικής γραφής που ανάγεται σ' αυτήν την περίοδο δεν υπάρχουν. Γι' αυτήν την άσύγκριτης τελειότητας γλώσσα που έμεις οι ίδιοι κατοποιήσαμε, ενώ για τους ξένους έλληνιστές και γλωσσολόγους άποτελεϊ άντικείμενο θαυμασμοϋ και μελέτης, χαρακτηριστική είναι ή δήλωση του διακεκριμένου Έλληνιστοϋ καθηγητοϋ στο Πανεπιστήμιο της Όξφόρδης Gilbert Murray: «[...] μία σκέψη μπορει νά διατυπωθει με άνεση και χάρι στην Έλληνική, ενώ γίνεται δύσκολη και βαρεια στην Λατινική, Άγγλική, Γαλλική, Γερμανική. Η Έλληνική είναι ή τελειότερη γλώσσα, έπειδή εκφράζει τίς σκέψεις τελειότερων άνθρώπων.» Ο διακεκριμένος Έλληνιστής και γλωσσολόγος Ίσπανός καθηγητής F.R. Adrados, ξένος έταϊρος της Ακαδημίας Άθηνών, έχει επανειλημμένα δηλώσει ότι οι Δυτικοευρωπαϊκές γλώσσες είναι ήμιελληνικές ή κρυπτοελληνικές. Αξίζει, επίσης, νά σημειωθεί ότι ο Άριστοφάνης ο Βυζάντιος (2ος π.Χ. αι.) θεωρείται ότι πρώτος έπενόησε και έφήρμοσε τους τόνους και τά πνεύματα.

«Στόν “δίσκον της Φαιστοϋ” χρονολογούμενον πρό του 1200 π.Χ. (ο όποϊος εύρέθη στην Κρήτη και δεν έχει άποκρυπτογραφηθει μέχρι σήμερα) φαίνονται εύκρινώς “τυπωμένα” τά γράμματα Β Γ Λ Υ. Οι Michael Ventris και John Chadwick ύπεστήριξαν για πρώτη φορά ότι οι πινακίδες “άπό ψημένο πηλό, από την δεϋτερη χιλιετία π.Χ., οι όποϊες βρέθηκαν στη Πύλο, στην Κνωσό, στις Μυκηνες και άλλα μέρη, περιείχαν ελληνικά έγγραφα που προέρχονταν από τά αρχαϊα Μυκηναϊκά Βασιλεια»». Τά Μυκηναϊκά, όπως πρόσφατα έτόνισε ο F.R. Adrados (έν συνεχεία άλλων), ήταν ελληνικά, γραμμένα με την βοήθεια μιας αρχαϊας συλλαβικής γραφής που στην συνέχεια ξεχάστηκε. Επίσης, σε όμιλία του στην Ακαδημία Άθηνών (8-10 Μαρτίου 2013) ο διακεκριμένος Αϋστριακός γλωσσολόγος και Μυκηνολόγος Osvald Panagl άνέφερε ότι: Οι ως άνω πινακίδες (Κνωσοϋ, Πύλου, Μυκηνών) ήταν γραμμένες σε μία αρχέγονη παραλλαγή της αρχαϊας Έλληνικής, 500 χρόνια προγενέστερης του γλωσσικοϋ ιδιώματος των Όμηρικων Έπων.

Συνεπώς, η χρονολογία τους ανάγεται περί τό 1300 π.Χ. Πρόσφατα στην Ίκλαινα τής Μεσσηνίας (14 χλμ. από την Πύλο) ο άρχαιολόγος Μιχαήλ Κοσμόπουλος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Μιζούρι τών ΗΠΑ (ύπεύθυνος άνασκαφών από τό 1998 στο χώρο αυτό), βρήκε «μέσα σε μπάζα και σκουπίδια» τήν άρχαιότερη μέχρι σήμερα πήλινη πινακίδα Γραμμικής Β΄ χρονολογούμενη μεταξύ 1450 και 1400 π.Χ., όπως μου έγνωρισε με σχετική έπιστολή του. Πάντως, η άρχαιότερη άλφαβητική έπιγραφή, χαραγμένη σε πήλινο άγγείο, στην «Οίνοχόη του Διπύλου» είναι του Η΄ π.Χ. αι.: «HOΣ NYN OPXEΣTON ΠANTON ATALOTATA ΠAIZEI TOTO ΔEKAN MIN». Ωστόσο, ένόψει τών προεκτεθέντων, η έπιγραφή αυτή δέν πρέπει να είναι η άρχαιότερη. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα ποσοστό μικρότερο του 5% τής Έλληνικής Γραμματείας έχει γίνει γνωστόν, είναι εύλογο να αναμένει κανείς ότι στο μέλλον νεώτερα εύρηματα θα φέρι σε φώς η άρχαιολογική σκαπάνη.

Κατά τόν γλωσσολόγο καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Charles Sturt τής Αύστραλίας Γεώργιο Καναράκη (άλλά και άλλους έρευνητές), βάσει τής ιστορικοσυγκριτικής γλωσσολογίας, «η έλληνική γλώσσα δέν ανήκει σε καμία από τις γλωσσικές ομάδες τής Ίνδοευρωπαϊκής οικογενείας και συνεπώς κατατάσσεται ως μεμονωμένη γλώσσα (isolate) μέσα στο πλαίσιο τής όμογλωσσίας αυτής.» Ο όρος Ίνδοευρωπαίοι εισήχθη τό 1813 από τόν Βρεταννό γλωσσολόγο, ιατρό και φυσικό Thomas Young (1779-1829). Ο κορυφαίος διεθνώς γλωσσολόγος – έλληνιστής F.R. Adrados σε ανακοίνωσή του στην Ακαδημία Αθηνών είπε ότι οι Μινωίτες «τους όποιους δέν ξέρουμε πώς να όρίσουμε με ακρίβεια, αλλά Ίνδοευρωπαίοι δέν ήταν – δέν ήταν Ευρωπαίοι οι άνθρωποι που έγραψαν τόν “δίσκο τής Φαιστού”, ούτε αυτοί που έγραψαν τήν Μυκηναϊκή γραφή.» Η έπικρατούσα άποψη, αντίθετη εκείνης του Sir Arthur Evans (κατά τήν όποία Λύβιοι και Αιγύπτιοι μετανάστευσαν στη Κρήτη αναπτύξαντες τόν Μινωικό πολιτισμό), είναι ότι οι Μινωίτες δέν ανήκουν στους γλωσσικά Ίνδοευρωπαϊκούς πληθυσμούς που έποίκησαν τήν Ευρώπη τήν Νεολιθική έποχή. Ωστόσο, η έρευνητική ομάδα του Καθηγητού Γενετικής και Γενετικής Ίατρικής στο Πανεπιστήμιο G. Washington Γεωργίου Σταματογιαννόπουλου, σε συνεργασία με Έλληνες και ξένους έπιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, άπομόνωσε τό αDNA (ancient DNA) από Μινωικά ύπολείμματα 4.300 χρόνων και καθόρισε τους πολυμορφισμούς του μιτοχονδριακού, οι όποιοι έχουν τα χαρακτηριστικά του Ευρωπαϊκού πολιτισμού. Έξαιρετικά ένδιαφέρουσα είναι πρόσφατη δημοσίευση του ίδιου και συνεργατών του με τίτλο «Η Πληθυσμιακή Γενετική και η Θεωρία Περί Δήθεν Αφανισμού τών Έλλήνων τής Πελοποννήσου κατά τόν Μεσαίωνα» που ανακοίνωσα στην Ακαδημία Αθηνών (27/4/2017), με τήν όποία άπεδεικνύετο ότι η Πληθυσμιακή Γενετική μπορεί να διευκρινίσει σημαντικά θέματα καταγωγής και ιστορίας του Ανθρώπινου πληθυσμού. Ο διακεκριμένος Γερμανός γλωσσολόγος Franz Bopp (συντάκτης τής Συγκριτικής Γραμματικής τό 1857) έχει ύποστηρίξει ότι τα Σανσκριτικά στηρίζονται στα Έλληνικά, και όχι τό αντίστροφο.

Με βάση τα προεκτεθέντα μπορούμε να καταλήξουμε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Ο Πλάτων έθεσε τις βάσεις τής Έτυμολογίας τής Έλληνικής γλώσσας, η όποία είναι κατ' έξοχήν νοηματική (έννοιολογική), δηλαδή ύπάρχει αίτιώδης σχέση μεταξύ τών λέξεων και τής έτυμολογικής σημασίας τους.
2. Έρευνες μέσω του αDNA έδειξαν ότι ύπήρξαν έπεκτάσεις πληθυσμιακών ομάδων από τις Ρωσικές στέπες τόσο Δυτικά (πρός Κεντρική και Δυτική Ευρώπη) όσο και Ανατολικά τής Ευρώπης, μέσω τών Ασιατικών στεπών. Γενετική ύπογραφή μεταναστεύσεων προς τήν Ελλάδα δέν έπιβεβαιώνεται μέχρι σήμερα, αν όμως ύπάρξει τέτοια κατά τόν κορυφαίο γλωσσολόγο J. Mallory θα είναι πολύ μικρή εν σχέσει με τόν τότε έγκατεστημένο στον Έλλαδικό χώρο πληθυσμό αυτόχθόνων.
3. Ο όρος Ίνδο-Ευρωπαίοι είναι καθαρά γλωσσικός και δέν ύποδηλοι όποιοδήποτε φυλετικό τύπο ανθρώπου. Η ύπαρξη Ίνδο-Ευρωπαϊκής φυλής άμφισβητείται έντόνως από κορυφαίους ειδικούς έπιστήμονες, με βάση πρόσφατα γενετικά δεδομένα. Καιρός είναι πλέον η παλιά Ίνδο-Ευρωπαϊκή ύπόθεση να άφαιρεθεί από τα σχολικά βιβλία.
4. Η ένταξη τής Πρωτο-ελληνικής στην Ίνδο-Ευρωπαϊκή όμογλωσσία δέν άμφισβητείται, παραμένει, όμως, άγνωστη η μητέρα-γλώσσα τής όμογλωσσίας αυτής. Ωστόσο, ως προεξετέθη, η Πρωτο-ελληνική φαίνεται να ύπερτερεί τών ύπολοίπων γλωσσών (συμπεριλαμβανομένων τών Σανσκριτικών), τό ζήτημα όμως του χρόνου έμφανίσεώς της στον Έλλαδικό χώρο παραμένει άνοικτό (κατά τόν Δρ. Ι. Λαζαρίδη).
5. Στόν Έλλαδικό χώρο, και συγκεκριμένα στην Κρήτη, έμφανίζεται πριν από 5.000 χρόνια τό πρώτο σύστημα γραφής με ιδεογράμματα (ιερογλυφικά), ακολουθεί πριν από περίπου 4.000 χρόνια η Γραμμική γραφή Α΄ (που δέν έχει άκόμη άποκρυπτογραφηθεί), τήν όποία διαδέχεται πριν από 3.500 χρόνια (15ος π.Χ. αι.) η Γραμμική γραφή Β΄ (περιλαμβάνουσα και φωνήεντα), τήν όποία άποκρυπτογράφησε ως Έλληνική ο Βρεταννός αρχιτέκτων M. Ventris. Κατά τόν διάσημο γλωσσολόγο – Μυκηνολόγο Osvald Panagl, οι πινακίδες Κνωσού και Μυκηνών χρονολογούνται περί τό 1300 π.Χ., τής δέ Πύλου περί τό 1200 π.Χ., ένω ο διαπρεπής άρχαιολόγος M. Κοσμόπουλος ανέκαλυψε στην Ίκλαινα (14 χλμ. από τή Πύλο) τήν άρχαιότερη μέχρι σήμερα πήλινη πινακίδα Γραμμικής Β΄, χρονολογούμενη περί τό 1450-1400 π.Χ.

1. Στη Μέση Ανατολή και συγκεκριμένα στην πρώην Φοινίκη έμφανίζεται περί τό 1150 π.Χ. τό καλούμενο Φοινικικοσημιτικό σύστημα γραφής, τό όποιο δέν είναι άλφάβητο αλλά συλλαβάριο χωρίς φωνήεντα, με 22 σύμφωνα, (στά όποια δέν περιλαμβάνονται τα έλληνικά σύμφωνα Ξ, Φ, Ψ.) Αν ύπήρχε γραφή κατά τους χρόνους του Τρωικού Πολέμου (δηλ. πριν από τό 1200 π.Χ.), η ύπόθεση ότι οι Έλληνες πήραν τό σύστημα γραφής (Συλλαβάριο) από τους Φοινίκες κλονίζεται, στερούμενη άξιοπιστίας.

2. Τό πρώτο άλφάβητο στον κόσμο είναι τό Έλληνικό, του 8ου π.Χ. αι. Αρχικώς είχε 27 γράμματα, από δέ τό 403 π.Χ. 24 γράμματα, μετά τήν άφαίρεση του δίγαμμα, του Κόπα και του σαμπί. Ωστόσο, ύπάρχουν σοβαρές ένδείξεις βάσει ιστορικών πηγών (Όμηρικά Έπη, Μιστριώτης κτλ) και άρχαιολογικών εύρημάτων, ότι τό Έλληνικό άλφάβητο είναι πολύ άρχαιότερο, αναγόμενο πιθανότατα στα χρόνια του Τρωικού Πολέμου (Μιστριώτης, Απολλόδωρος, κ.ά.), πολύ δέ πιθανότερο είναι τα Όμηρικά Έπη να είχαν παραδοθεί γραπτά (Μιστριώτης, Τζ. Χάιγκετ, Χ. Μπλάνκ, Ζακλίν Ντέ Ρομιγύ).

Έν όψει τών προεκτεθέντων, είναι αναγκαία η συνέχιση τής διεπιστημονικής έρευνας, τής όποίας τα συμπεράσματα τών διαφορετικών έπιστημών θα πρέπει να συγκλίνουν ιδιαίτερα μάλιστα προς εκείνα τής Αρχαιογενετικής και τής Πληθυσμιακής Γενετικής, λόγω τών ραγδαίων εξελίξεών τους. Η Έλληνική γλώσσα, φαινόμενο συνέχειας και άκτινοβολίας, έξακολουθεί να είναι άντικείμενο θαυμασμού και σπουδής από κορυφαίους γλωσσολόγους, έλληνιστές και διανοουμένους. Κατά μέν τόν παγκοσμίως γνωστόν έλληνιστή και καθηγητή γλωσσολογίας F.R. Adrados, η Έλληνική έχει θέσει άνεξίτηλη τήν σφραγίδα της σ' όλες τις δυτικοευρωπαϊκές γλώσσες που θεωρούνται ήμιελληνικές ή κρυπτοελληνικές, κατά δέ τόν έπιφανή έλληνιστή καθηγητή στο Πανεπιστήμιο τής Όξφόρδης Gilbert Murray η Έλληνική είναι η τελειότερη γλώσσα του κόσμου. Πράγματι, η Έλληνική γλώσσα, γραπτή και προφορική, άποτελεί έπίτευγμα του ανθρώπινου πνεύματος άνυπερβλήτου τελειότητας.